

ZOMBOR és VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden és csütörtökön.

Hirdetések és előzetések fölvetetnek s egyes számok kaphatók helyben: Muzsik és Parties könyv- és könyvnyomdájában, Schön Adolf főnyomkereskedésében, Hay Sándor dohánygyorsdijében, valamint hirdetések s nyilvtéri közlemények egy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban. — Egy szám 10 kr.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.

helyben házhoz hordva:

Egész évre	8 frt.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "

vidékre postán küldve:

Egész évre	9 frt. — kr.
Fél évre	4 " 50 "
Negyed évre	2 " 25 "

Néptanítóknak helyben:

Egész évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " 50 "
Negyed évre	1 " 50 "

Néptanítóknak vidéken:

Egész évre	7 frt. — kr.
Fél évre	3 " 50 "
Negyed évre	1 " 75 "

Szerkesztési iroda és kiadó hivatal:

Sétő- a csendes-utazá sar-
kán,Hofeneder-féle házban,
hová minden a lap szellemi
részét illető közlemény, az
előzetések és hirdetések
is küldendők.

Bérmunkatársaknak nem
feszítünk el. Közzétartok
nem adtatnak vissza.

Szerkesztővel értekezhetni:
d. e. 11 órától 12-ig és
d. u. 3-6 óra-ig.

LAP-ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG:

MÁRTONFI KÁROLY

SZEMZŐ GYULA

KOZMA LÁSZLÓ.

Előfizetési felhívás

„ZOMBOR és VIDÉKE”-re.

Julius 1-ével új elő-
zetési negyed veszi kezdetét,
felkérjük azon t. olvasóinkat,
kiknek megrendelése lejár, az
előzetés szíves megújítására.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

helyben házhoz hordva:

Egész évre	8 frt.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "

vidékre postán küldve:

Egész évre	9 frt. — kr.
Fél évre	4 " 50 "
Negyed évre	2 " 25 "

Néptanítóknak helyben:

Egész évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " 50 "
Negyed évre	1 " 50 "

Néptanítóknak vidékre:

Egész évre	7 frt. — kr.
Fél évre	3 " 50 "
Negyed évre	1 " 75 "

A „Zombor és Vidéke”
szerk és kiadóhivatala.

A kholera.

Franciaország déli tengerpartja-
nak egyik kikötő városából ország-
világ remegve lesi a sürgönyöket.

Toulonban kiütköz a kolera. Az a

rettenetes halálm. mely kizsújtja a
fajokat megtizedeli a nemzeteket, az
az utalatos halál, mely leveri a bá-
tort is, de különösen keresi azt, a ki
előtte büvik.

A népek közös reménytelét olvas-
sók a sürgönyök Hírböpostáit. Junius-
hó 19-én: egy, — 20-án: három, —
22-én: tíz, — 23-án: tizenhárom ál-
dozatot vitt magával a kitanulhatatlan
halálevész.

A hírlapokat hallgatásra kötelezi
a hatóság, az orvosok véleményeznek,
a képviselő kamara interpellál, a kor-
mány nyilatkozik, félhivatalos demen-
tik ellenmondásban vannak a hivata-
talis jelentésekkel.

Az a veszedelem, mely egy év
előtt más világrészről csak fenyegette,
ma már váratlanul lepi meg Európát.
Es bár az a hely, melyen a járvány
fellépett, világrészünk szélén van, töl-
messen országok kormányai sietnek
ővoínkezéseiket megtenni a psz-
tító betegség ellen, melynek kipróbált
orvossága nincsen. Helyes joggal te-
szik.

Minden gátó rendszabály, véde-
ző tanácsok késő, ha már a
dögleletes halál útcaínkok végiglehet.
Oktalan dolog épülést keresni a szak-
értők vitatkozásain: cholera nostras”
— ázsiai kholera, vagy más csuda-
e rettenő veszedelem neve? Behur-

colás által, vagy helyi okokból kelet-
kezett-e a baj? A ki kérdez az vára-
kozik. A ki vár, elkészik, de minden-
estre elkészetik.

Minden rendelkezést, elővigyaza-
tot elő kell készíteni most, mikor meg
a baj határainkon távol van. Ez az
elővigyázat szől kormányoknak hatása-
goknak egyaránt.

Joggal fordulunk az aggodalom
óráiban városi törvényhatóságunk ismer-
tetés kötelesség tudatához, joggal meg-
várjuk a városi előjárásgától azt,
hogy minden haladék nélkül alkalmá-
zásba veszi azokat a szükséges ővoín-
tőzedeéseket, melyek e város lakossa-
gát azon megnyugtató tudatba helye-
zik, hogy a veszedelem ellen minden
gyakorlati rendszabály meg van téve,
tőlváltoztatására minden lehető el van
követve. Senkinek sem lehet kifogása.
Az ellen, hogy minden ebbeli gátó esz
köz, minden idevaló erő kérihletlen
szigorral hozassék működésbe.

Első sorban és mindenek felett
tisztá levegőt kérünk! A jó levegő az
egészség anyja: a tisztalattan levegő a
fertőző betegségek melegágya, az enyé-
szet eszköze. Minden ok, mely a leve-
gőt megromtására szolgál, haladéktala-
lanul eltávolítandó.

Félelemmel pillantunk bele bel-
városi sánczárkaink iszapjába. Nincs
az a sírfenek, mely a döglelet búzét,

a nyavalyák csiráit olyan termékeny-
en fejlessze mint ennek az árokknak a mo-
csára, kivált különben adott nyári
melegben. Hogy a patkányok tanját
űtnek benne, hagyják, de akadnak
emberek a kik hulladékgödröknek is
vélők, és beleszórják a szemetet. Így
a mi sánczaink közegészségügyi tekin-
tetben egyáltalában nem chance-aink
és azokban aligha fogjuk magunkat a
fenyegető cholera ellen elszánczolhatni.

Kívánjuk, hogy a közegészségű-
gyet a köztisztaságot érdeklő törvé-
nyünk a legkiméletlenebb szigorral
végrejuttassanak.

A ki embere a setának és utja
elvitte olykor a kalvaria statiói mellett,
lehetetlen, hogy elakadó lélekzettel ne
emlékezék vissza arra a pestilentiális
levegőre, mely a vágóhíd környékéről
a város utcáiba tódul, elfojtva tudót,
levegőt és egészséget. — Erelyes ren-
dőrő intézkedés többet használ itt az
imádkozásnál.

De nem kívánunk részletekbe men-
ni. A város közegészségűgy, köztisztá-
ságának hivatalos őreikhez tartozunk
annyi bizalommal lenni, hogy a vesze-
delem ellen alkalmazandó ővoínzsa-
bály szükségét, minden szögletre, zúg-
ra, utcázara, piaczra, italara, élelemre,
minden lebujra korszmára, a részeges-
kedések és dorbezölások tanáyra, a
közegésűgy ezen mérőférgészeire nézve

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Vélt Ideálmomak . . .

Falnak legszebb leánya
Kivettedet hálódat!
Azt hitted, hogy bekértesz
S ez szivemenk enyhet ad?
Teveds kis lány mert bús szivem
— Nem hódítja senki meg —
Csak a sírnak zúd fenekén,
Csak is ott lenn nyugszik meg!

Távol vagyunk mi egymástól,
Mint a kékeltő és főd.
Ha tán szivünk együtt érez?
Van mégis a mi elfőd . . . !
Ez: szépséged, gazdagságod,
S én egyetlen sem bírom,
Azért legjobb lessz rám ne ve,
Ha . . . sírom meg ásatom.

Csillagok sora.

(Németből.)

Itt letűnnek fénylő csillagok
Jobbfele a messzeségbe, —
Ott meg balról a hegyek mögöl
Ujak jönnek fel az égbe.
S mint az égen úgy a földön is,

Itt is úgy szokott a lenni:
Hogy új csillagok jöhessenek
Csillagoknak kell lennemi.

Pataj Sándor.

Laura válasza.

Kedves Flamingó!

Végig suhog a szél a sűrű fenyeveserő
falombjain, és zúgó mörögében a te végül-
küli sohajaidat, a te fájdalmas főlajdulási-
dat vétem hallani — késlekedésem miatt.
Hallom átököni hűtenségetem és halom szű-
zár lépteinek dobogását a mint annak a
végzetes „kut”-nak tartasz, midőn egyszerre
nyakon ragad a levélhordó és átnyujja e
hírlapot.

Biz ezeknek a hitvány soroknak nagy
utat kellett megtenniük. Grafenbergből ér-
keznek hozzád. Itt vagyok két hét óta
anyammal, „üdület” keresni.

Nem csak ne csapj mindjárt kapitalist
minden elejétől szóból! Haggy tel az efféle
következtetésekkel.

„Akinél üdülésre van szüksége, — az
kétségtelenül élvezend. Laura szenvedéseinek
óka pedig a keblében dúló elérhetetlen ilu-
zionális érzelmeknek maró fájdalma.”

No hát, kedves Flamingóm! sokkal
színtébb rokoni vonalmozalmat viseltem
írásaid, semhogy eleve is ki ne jőzanítsalak
az eféle hü ábrándokból.

Tudod hogy anyám szerencsétlenül járt

válaszontjával. Tehát vedd tudomásul, hogy
én nem szűkség az „üdülésre.”

Most pedig reflektálni akarok röviden
kedves leveledre, melynek hó érzelmektől
dagadó lírályait én is megkísierlem utánozni.
Regényes reminiscenciáid áradozó szó-
bőnlőnekke legvégső pottyanata oda lyukadt
ki, hogy én csak úgy t i t o k b a n j u t a s -
sam hozzád repülő keblem túléltet havtan
fokot felszókított szerelmi természetromlat.

Ezen kivánságodnak, bármennyire sze-
rénynek látszik is az „legnagyobb sajnála-
tomra eleget nem tehetek, nem pedig azért
még veled szemben nem szabad tul-
teljenem a női tisztesség és becsület szék
körlátain.

Ime én is a nyilvánosság elé bocsá-
tom soraimat és az igen t. olvasóközönség-
bizom megítéli, hogy egy fiatal leány ked-
vel rokónával szemben megengedhet e ma-
gának ilyen excessust.

Épen nem akarok okot nyujtani az
enizakodottságra, midőn némileg csetelni
szándékozom előtted lázas — kedély állapota
mely, mely kedves leveled olvasásánál aka-
ratlanul ellepett.

Nem tagádhatom Flamingóm, hogy nagy
nyom kellemesen s véghetetlenül meglepő-
leg hatottak réam érzésetl soraid, melyek
csak három nap előtt jutottak kezemhez.

A régi, edes emlékek egyenkint föl-
elevenítése kábító hatással vált lelkenre és
gyámat érzékelen delejes mámorba ringat-

ta. Morpheus aztán elragadt magával és vitt-
vitt lebegő szárnyain édes vidékeken, égbe-
nyuló hegyomokón, kies lapályokon, viruló
mezőkön és hullámzó tengereken keresztül
arra, hazám felé, abba a faluba, a hól egy
aranyos kis kert van oriai kőfallal kerítve,
melyen a repkény a felsőkig akar kapasz-
kodni és annak a kőfalnak a tövében egy
alacsony kis „tuskó” melynek öleiben oly-
sok boldog órák töltöttek. Az álomsten le-
lütettél csendesen arra a kemény fatuskóra
a mely egyszerre olyan lágy lett és elke-
redt ingani áltatom, aztán meg büvös melő-
dítőu általó danákat dúdolt a fülemben és
olyan közel tette ajkaid arcomhoz, hogy
szinte éreztem tőrrő lehetetlenek melengő
hatását. Arcom kipirult . . . ajkam égték
. . . szemem szikrázott . . . szivem tū-
zelt . . .

Nos hát nem átalom nyíltan megval-
lani, hogy t e voltál ésszönyűve. Álomban
az általó a f a t u s k ó általó. Hahaha!

Nézd, nézd, majd kiestem a szerepm-
ből. Hat én tulajdonképen azt akartam mon-
dani hogy roppant kizöldeslem elhatározás-
ba került egy a nyilvánosság elé ezant le-
velet megírni. Mert még a legnagyobbbb lelki
állapot mellett is vajmi nehéz feladat egy
olyan prózai leányunk mint én vagyok gon-
dolatlanul sajátkepes formába öltetni.

Tudom, hogy a te elnézésedhez nem
kell apállnom, hanem a t. szerkesztő ur-
nak fogom súlyosbítani teendőid, midőn so-

idején megfogja találni és idejekorán érvényesíteni fogja.

Ezt kérjük, ezt várjuk. Megfelelő hygieniai gondoskodás mellett — megérdemlék biztonságunk a rettenetes rém felütött feje előtt.

Az intézkedések haladéktalan megkezdése épen nem idefótti, ebben az egy dologban az óvatosság soha sem korai és soha sem elegendő.

Zentári jun. 23-áról írják a „Pesti Naplo”-nak Tegnapelőtt ment végbe nálunk a képviselőválasztás. Szabo László független egy párti volt képviselő udvozlóval egyhangul lett újból megválasztva. Egyhangul la mondom, mert a helyi kormányzat által értelem célzódó felépítései cizmadia mestert: József Bálintot, főpörtökora: Mikosevits Magyar tisztú ügyész a választás előtti napon vizsgálómi képviszerette, és mert a másik jelölt: Eies Henrik, a kit Sándor Bella főispán távirati rendelete fölöttén udvozlóval az utolsó órában kiállották ki követezől, belátva a közélet sikertelenségét, a szavazás megkezdése után fel orával szünetet vizsgáltele és városunkból elutazott. Hogy mekkora volt Szabo László mellett a lelkesedés és hogy mennyire előrelátható volt minden más jelölt bakása: kitűnik a következő párszereblől is, mely Róth Nándor kir. járásbíró és Kohn Sámuel iteni tekintélyes polgár között a választási nap reggelén lejött. Midőn ugyanis Eies Henrik partja mindössze 30—40 a korlátaráról a szavazhelyhez felvonulni készült, Róth Nándor kir. járásbíró szemrehányásképen követező kérdést intézte Kohn Sámuelhez: — Kohn ur! Hat hol maradtak az izraeliták? — Járásbíró ur! Hat a magyarok hol maradtak? — volt a találó válasz a kérdézet részéről. És mindennek dacára mit tettek Eies Henrik emberei? A választás reggelén rendkívül példányt adtak ki a Zentári Híradó című lapból melyben ragyogó lelkesedésünk tárgyát, szeretett képviselőnk, bejelentés, tisztviselőnk, hitvány, sikasztós, hazaról politikai kalandornak, cözeges akasztóvirágnak és bitang pának nevezik. A lapnak egy példányt nagyobb biznyság okáért esd isoltam. Kérdem már most, kik lettek volna a zavargás okozói tekintetből, ha népnék — melyet az ellenpart megtámadásától már-már alig lehetett visszatartani — csakugyan veredéskébe keveredik? Mert ezen vérlázító szavak:

„Abczug bitang pap Szabo László!
Ejlen Eies Henrik ur ó nagyszóba!”
melyek a lapban foglaltaknak, valóban még a higadtabb intelligens elme is annyira fel izgatták, hogy a legszorosabb követezőnyellett lehetett tartani. Mint adalékok találok a fentiekre, a kormányzat által a lejött választások alkalmával elkövetett vizs zualések fölfitéséhez, s még csak azt jegezem meg, hogy a Zentári Híradó Zsarkó Antal kir. közjegyző, mint partelők, Gombaszabó polgármester, Mikosevits József tisztú ügyész, Róth Nándor kir. járásbíró, Vibral Dénes kir. teleknyóvezető, de Kuthy József

gymnáziumi igazgató, Szűcs Lajos gymnáziumi tanár (e két utóbbit mint munkatársakat is) és többek évi pénzsegélyvel tartják fenn s a szerkesztő, egy 19—20 éves fiatal embert e külön ezrelék saját költségökön a választás előtt Veszprémből hozatták városunkba. Valék díjeségükre!

A Toulonban uralkodó járvány az egészségügyi tanács véleménye szerint nem ázsiai, hanem szörványos jellegű kolera. Ezt a haláletesetki csökkentéssel indokolják. Az egészségügyi intézkedések eddig csak magára Toulonra terjednek ki és a betegség keletkezési helyének egészségügyi kordon által való elbarát még nem rendelték el.

A leányiskolák — Zomborban.

Az állam szegény, annak nincs módjában leányiskolákat létesíteni; az államnak csak adó kell. Hanem az állam megengedi a törvényhatóságoknak, hogy ha szükségök van leány-iskolákra, létesítsenek olyanokat. Mint ahogy pedig még a félművelt városok is elismerik azt, hogy az iskola nem a finem privilegium, tehát létesítenek városi leány-iskolákat.

Zomborban is van ilyen, még pedig így ezim: „Zombori róm. kath. felekezeti leányiskola 5. és 6. osztálya.” Ilyen hosszú czime van ennek az iskolának, de minden más tekintetben az utáni szerény, sőt tulszerény. Ez a két iskola tulajdonképen csak képezeleti kétöl, valójában pedig egy.

Egy terem, melynek fölírása „5. és 6-ik osztály emnyiből tudható, hogy két osztályban vagyunk, ha belépünk. A terem közepén egy képezeleti vonal választja el egymástól az 5. és 6-ik osztálybeli növendékeket. Azonkival egy tanítója van a két osztálynak, aki egy időben tanítja is a két osztályt.

Ez csak úgy képzeltető, hogy mikor az ötödik osztályt tanítja, ahhoz a hatodik osztálynak semmi köze, s viszont. Vagy talán a modern paedagogia egy még általa nem ismert vívmánya lett itt életbe léptetve.

Fejtsük meg a talányt. Az intézetet a város tartja fenn, s a szellemi vezetést az iskolázók teljesítik. Az iskolázók hivatása magaslátán állhat, de úgy látszik nem rendelkezék kellő anyagi erővel. Iskolák fenntartásához pedig anyagi erők is szükségesek, sőt talán csak is anyagi erők.

Az iskolázók nem arra való, hogy anyagi erők hiányában az iskola fejlődését mersekeljen gátolják.

Pedig ez az iskolázók eddigelő csak ilyen negatív minőségben teljesíti feladatát.

Pl. említsük föl, hogy ez a leányiskola, melyről szó van, 70-en felül számban fogadott be tanulókat. Egy terem, nem épen nagy, közepnagságú, már 70 tanulóat sem képes befogadni. Egy tanító csak úgy teljesítheti feladatát, ha a tanítványok száma helyes arányban áll a tanítóat tanítárgyakkal. Ha az 5-ik osztályban csak 12, s a 6-ikban csak 15 tanuló volna, akkor talán egy tanító megtudna felolnii a kétöl feladatának. Két osztályt egy időben tanítani, anélkülkül, hogy a tanítás mindig az egyik osztály rovására történne. De ha az egyik osztály 30, a másik szintén anyai tanulóat számlál, akkor a tanító már alig bírkozhatik meg feladatával, még ha csupán egy osztályra is szorítkozik.

Jól situált tanítézeteknél, a tanítárgyak különfélesegét szerint más-más tanórában más-más tanár, vagy tanító tart előadást. Itt Zomborban az a visz zasság történt, hogy a 60—70 sőt több tanulóból álló iskolát egy tanítóra bízták. Az az egy tanító adja elő mind két osztályban a magyar, a német nyelvtant, a matematikát, a geometriát, a phisikát, a természetrajzot, a földrajzot, a történelmet, szóval mindent.

De ezen iskola — Zombor város fejlődő népességéhez képest — fejlődni van hivatva. Az intézet már 80-on fölüli tanulókkal is rendelkezett.

Ily nagyszámú tanuló sereg befogadására a terem szűknék bizonyult. A padok nem fogadhatták be a tanulóat. A tanító folyamodott, hogy a két osztály elválasztassék egymástól. Az iskolázók összeült, tanácskozott. S a nyak erőtelensége érzetében negatív megoldás talalta föl a kérdésnek. Megvizsgálta a tanulóat korát, s így találta, hogy azok között 10—12 van, a ki már 14 éves. Kimondotta határozatilag, hogy a 12 éven fölüli tanulóat az intézetből kiutasítandók. A tanító kénszerítve volt 10—12 tanulóat megtiltani az iskolába járást azért, mert a 12 éven fölüli állottak.

Ilyen retrograd lépésben halad az kola-ügy Zomborban.

Meg vannak ezzel a zombori polgárok elégedve?

Megnyugszanak abban, hogy leánygyermekük 12-ik évükig egy teremben összezsufolyva egy tanító által két osztályban taníttassanak?

Kielégíti az becsávázhat hogy leánygyermekük csak 12-ik évükig tanulhatnak, azontul az iskolából kizártnak? Végük az említett adatokhoz még

azt is, hogy ez a tanító Jauch Ferencz ur, — ki két osztályt, illetve 70-nehány tanulóat tanít éven át. — mindössze o. é. 500 forint hűz.

Az önfeláldozásnak s a helyzet nyomása alatti engedelmességnek nem csekély jelet tanúsítja az, a ki o. é. 500 forint ily sisiphusi munkát végez. De ez ennyiben nem maradhat.

Az iskolázók kísérték meg egyszer progressiv irányban is haladni.

A kolera. — némi tekintettel Bács megyére.

Vészrehök jönnek Franciaországban földközi tengeri nagy kikötő városokból. Toulonból, hoi a kolera kitört. A vész hírére Europa majdnem összes államai védrönszabályokat és öv-előintézkedéseket léptettek életbe, az emberiség és vele mindent fenyegető járvány előtt. A magyar kir. belügyminister is, hivatkozva az 1883 évi július 6-án 36605 sz. a kiadott körrendeletre, értesítené fölönja a törvényhatóságokat az övintézkedések rögtöni foganatosítására. A minister, törvény és orvosi hatóságok kibocsájta a sok rendeletet; de fel is kell világosítani a társadalom, hogy azok hasznát és czeját fel fogja saját értekekben végre is hajtani és az előirtakat betartani el ne mulassa. Midőn a hatóság a fenyegető vészszel szembe ideje korán — amint az parancsoli szükség is — állást foglalt, egy társadalom hivatva van a törvényhatóságoknak intézkedéseiben segítéket nyújtani. Hogy pedig ezt könnyebben tehessék, szükséges a koleraat, annak miibeletét, hatását, terjedését, és ellene való védszerelése okait és módózatát röviden megismertetni.

A kolera hazája Kelet-India. A portugálok már a 15-ik században ismerték, a honnan azt csak a 19-ik században hurcolták be Európába. Indiába 1826-ban ment az első hajó: a kolera Európában 1831-ben jelen meg először. Hogy a közlekedéssel összefüggésben áll, — az kétségtelen.

Regente azt hittek, hogy a levegőben a fertőző anyag, sőt utjában is még 1831-ben a bécsi tudós Ceresa orvosi kiadott könyvében a kolera elleni védszerelést ajánl nagybányásigégra anyagok elégését és több ágyúnyak kelet irányban való elűtését! Majd azt vélték a tudósok, hogy az embertől származik a kór ok, tehát ragadó betegség, vagy földből ered, tehát mi azmiatmizás kór. Csak utjában, jelesül Griesinger és Wunderlich, de főképp mesterük Potterszöfernek (1854) fáradságos kutatásait után sikerült kimutatni, hogy az elöb említett két ok szükségétek összeartoznak.

A kutatás kiderítette, hogy a ragályzó anyag alsóbb rendű szervezet, vagy gomba csira — melyet birtólz anyagnak nevezünk, — de a mely fertőző anyagnak melegítés a szentes, rothadó anyagokkal teletöltés a és a melyet az emberek tova hurcolhatnak. Hozzájárul ehhez még az idő, de nem mint évszaki befolyás, mint pl. meleg hideg; hanem az esőzés és az éből

raimat kénytelen lesz ádófogalni egészen hogy közölhetők valjának.*)

Most pedig vedd legbensőbb nehezéte semet azokért a föllentesen alapuló úres frazisekért, melyekből ugyan bőven kijutott levegőben.

Többek közt ezeket írod: „Azt mondták, hogy várni fogsz reám mindaddig, míg mind korra, mind állásra felvergődök hozzád, — ha belé öszülis is.” Ennek ellenében határozatlan merem állítani, hogy én nékem semmi fele ígeretet a férjhezmenetelre nem mondtam, másrészt pedig a readvérakozást határozóan nem kötöttem. Mert nekem legkeveseb sem volt szándékomban egy olyan terhes életbe belé öszülni, mely anyai jóll késéséig tart élelem, anyai élető ábrándnak, anyai lélek emelo reménynek válik tometőjőző.

Nem! Ilyan akarok én meghalni egy edes boldog álomból kitöltőni a magyilagra mosolyival arczomom reményajni sziveimben. De mennyi boldogság írok itt össze! Akkor beszéltek a haláról, midőn egy új élet képe lebegett előttem.

Azon vakmerő állításodra akarok reflektálni, hogy Kálmán az én oukadosom-

ról beszélt volna neked férjhezmenetelemtől illetőleg, és hogy szüléimnek mennyi keserűséget okozok általa.

Hát erre csak anyai megjegyezni valóm van, hogy állításod határozatlan nem igaz. És én be fogom neked bizonyítani, hogy nem igaz!

Mihelyt egy takaros legény vetődik a házunkhoz, azonnal neki nyujtom kezemet. Már régen is férjhez mehettem volna, ha a szerenti 37 kéro között csak egyetlen egy is találkozott volna, aki olyan nagyon csúf és kiállhatatlan ne lenne.

Kiáltéte látak amint e passzusnál elevened magadat és tagadóját rázod fejedet. Elem végod azt az állítólagos ígeretemet a beülésülésre. De nincs ám hatalmadban semmi érv a bizonyításra. Már akkor is volt anyai eszem, hogy írásban ne adjak semmit. Te még mindig mosolyogsz?

Ne ha vársz! Nem bizonyozod sokáig földre azt a csunya akadáat! Megboszsolom magamat keserűben rajtad!

Néhány nap múlva hímen híretem fogódvashatni és lapok hasábjain.

Oh, elhatározom szüárd!

A nit nagy Magyarország nem tudott nyujtani, azt Ausztria telte kezekkel hozza felém. Egy szép deli természet fiatal emberral ismerkedtem meg itt a napokban Förster Vilmoskával hívják. Atya közbányatuladonól az Altvátern, Zúckmantel városában igen vagyonos. Olyan szépen írta le elő-

tem az ő kis várúkat az óriási hegyektől körített völgyben apró patakcsákkal elkerítve... El van érvégyaim metóvább jai... Már szereltem is vallott... Két ízben csókolta meg kez met. Előbb a jobbat, aztán a bal... Arczomra is akarta csók jait nyomni, de én nem engedtem... Bolondul utána. Azt mondja, hogy mindig egytűz szemű, tűz szívu magyar lány volt az ideleja... Ez ideálját beemem taláta föl. Az anyám is örül hogy reszenről nem vonal-mat látott tanúsítani irányában. Azt mondja, hogy csak leereszkedőleg bánjak vele és vállomast ne fogadjam hidegen... Hs még egyszer meg akar eső kól ni, hit ne vonakodjam nagyon.

Vilmosom ma egy levelet kapott atyjától, melyben eljövethet szerdára ígerte. Hogy mi okból jön ide, azt ép jól jól tudhat mind én.

Nos, mosolygzs-e meg kedves Flamingom?

Ne roskadj le kedvesem e hír hallatára. Vigasztaljon az a tudat, hogy mindig örömmel fogok reád emlékeznii és boldogban a veled töltözni napokra.

Téged foglak fölruházni az első vőfélyi tiszttel. E a karodon fogom átadni a szegyetűház küszöbét, nem fogom elárni feleimet könyökelt földülőki szávid előtt addig, míg a pap ki nem veszi szajamból a végtelen „igen”-t.

Lásd édes Flamingom, mennyire megbosszujta magát rajtad az elbizakodottság. Epen midőn hosszú öt év után először „vilkozott föl kedlemben a remény éltető szikrája”, azé a reményé, mely engem hozzád föld ökre, akkor vagyok kénytelen kezemet egy ól-an férfinak nyujtani, kit eddig csak tisztelői és becsülni tanultam meg ugyan, de kinez — érzem — nem sokára az igaz vonalom és ragaszkodom fűz.

Ne desperálj miattam kedvesem. Hidd, hogy egy hajdani elhújjított könyveddel is, egyetlen sohajjoddal is nagyon tülléztálnád ériekemet.

Néhány év múlva mikor már vén asszony leszek, te pedig elég érett léssz arra nézve, hogy a házas élet rajt igazán el tud viselni, hogy majd egy anyzali, kedves tevéntest találni, kinek nem a régi gyermeki idők vonalmi kiderék, hanem az érett éz józan föllógas.

Ó log téged egykor boldogítani és ő fogja küzni agyadból egy semmiházi szeszélyes leányhoz fűződő emlékeidet.

Elj boldogul kedves Flamingom, mely ohaj viszonszánt elvárom tőled is az új élet beköszönőjéhez.

Ez isz nap múlva otthon leszünk. Vilmos kizser bennünket.

Pá! csókollak! A más Laurája.

NYILTÉR.*)

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Bácska” I. évi folyamán egyik számában egy önkénisz „rendes levelező” azon hírt hoesátotta világá, mely szerint én, valamint id. Hoffmann József öz. Kiss Jánosné és Siskovits József magán okirat hamisítás büntette miatt a zentai kir. járásbíróság-által ki let-tünk hallgatva. Ezen közölt hír által mindannyunkat mintegy okiratot hamisító bandát állított a nyilvánosság elé. Vádló felett hívta a „Bácska” hasábjain jelentené ki, miszerint csak is én — aulított — vádoltattam magán ok-irat hamisításá, a többiek pedig a ki-hallgatásnál csupán mint tanúk szere-pekelt, azonban Király Sándor ur egy felhívására vádló ur mindedig böl-cesen h a l l g a t, holott ő is az alább közlendu kir. tsvécki végzését szin-ten megkapta. Hogy a közölt hír rossz akaratu indulatból származott, azt további bizonyítgatni felesleges. Saját igazoló-somra álljon itt a szabadkai kir. tsvéck 1884. évi május hó 23-án, 3168. sz. btó. 1884. alatti végzése, mely szóról szóra így hangzik:

Másolat.

bto 884.

Kir. ügyési indítvány magán ok-*) E rovart alatt közölttek nem vállal fele-lősséget A szerk.

irat hamisítás büntette miatt panaszol-Pfeiffer János elleni ügyében. — Ó fel-sége a király nevében! — A szabadkai kir. tsvéck magán okirat hamisítás büntette miatt panaszolt Pfeiffer János elleni ügyében hivatkozással a kir. ügyész-ségek 3219. sz. alatti indítványára az alábbi helyen és napon következőleg határozott. Az eljárás megszüntettetik — Mert mindkét meghatalmazás kiállít-ója határozottan igazolta, hogy a meghatalmazások — melyekről az lett pa-naszolva, hogy hamisak, — valódiak, a mennyiben az a meghatalmazók beleeg-yezésével lett Pfeiffer János nevére kiállítva, a ki jogosítva volt e megha-talmazások alapján, a közési képviselő-választásnál szavazni. — Szabadkán a kir. törvényszéknél 1884. évi május hó 23. (P. H.) kiadta: Vincze György s. k. jegyző, — egy Harangozó s. k.

E végzés világosan tanuskodik ár-tatlanságról és arról, hogy vádló id. Szerdahelyi János ur, engem hamisan vádolt s így a törvények értelmében págalmozott, mely sértésnek orvoslása végett, a szükséges lépéseket megtettem. Kelt O-Kauzáns 1884. évi Junius hó 25-én. Tisztelettel Pfeiffer János tanító.

Felolós szerkesztő és kiadó-lap tulajdonos: MÜLLER GYULA

Harkányi gyógyfürdő.

Harkányi gyógyfürdő.

Harkányi gyógyfürdő.

Magyarország, Baranyavármegyében, fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.

Ezen 5° R. természetes meleg ártói kéntforrás nemcsak az ország első gyógyintézetéhez tartozik, hanem a külföld haszn. gyógyintézeit mind-minden felülmúlja. Vegyalkatrészei illetőleg Dr. THAN KÁROLY vegytan-ár által teljesített elemzés szerint kénés hévíz, mely illant, bizenyt és mindedig ismeretlen széndeg-kénegőzt tartalmaz.

Kütnő gyógyítási hatással bír csuszos, köszvény, görvély, idült bür-kürtegeki, aranyér, nőbántalmakra, fogamzasi hiányok, fehérfolyás, sebés-ek, daganatok és higanys gyógyszerek által okozott mérgezesekre, továbbá májlep, általán mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szembajok és ivar-szerű bántalmak ellen.

A fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszeri gyógyfürrásnál ezerek és ezerek a legmakacsabb és leg-nehezebb betegségekben is egészséggel és épiségüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb éismeret érdemli. E fürdő a maga nemében az egyedüli, minden más akár beföldi, akár külföldi hasznogyógyfürrás gyógyhatás te-kintetében felülmúl, a mit különben az évről-évre szaporuló vendékek szá-ma is bizonyít.

Az utazásra ajánlható: Budapest-pécsi vasut vagy Déli vasut Bu-dapest-Kanizsa-Bárcsi vonala, állomás: PECS, alföldi vasut Eszéken át Vil-lányig. Mohács-pesti vasut, állomás: VILLÁNY.

Posta- és távúrá-állomás. Bovebb tudósítást a legnagyobb készséggel Dr. HELLER JÓZSEF rendes fürdőorvos nyújt.

Harkányi gyógyfürdő.

HARKÁNYI, 1884.

10—8

Harkányi gyógyfürdő.

A fürdőigazgatóság.

Építészeti s rövidárúak bádorg raktára.

Mindenneműt kávé- és tea-gépek, gyorsforralók, fényezett

tálcák,

kenyerkosarak, kávéfőzők és bronzozal bevont kávészelenczék, valamint mindennemű

házi és

konyha eszközök,

kek és fehérre emáirozott

MOSDÓ - GARNITURÁK,

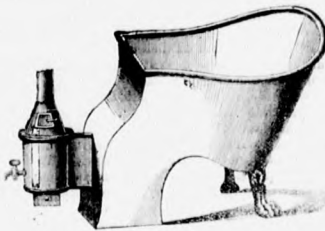
s konyha-edények, főzési és kocsnya idomok, befozesi me-denczék, tejsajtárók, szépen fényezett vizikannák, vedrek, kávépörkölők és elegans, cin-nezett és fényezett

madár-kalitkák.

Eckert Pál

Zomborban, Gromon-utca Koszanié-felé házban a város épülettel szemben.

Ajánlja jól berendezett raktárát.

Kerti- és virág-öntözők, virág-harmatozók, duplex-hydrontetták sugárzó és özőnlóvel

Fürdő kádak

fűtőkészülékekkel s annélkül, ülő-kádak, pite-ek s mindennemű tonche-készülékek.

Továbbá ajánlja uti-, zseb-, gazdasági-, házi-, utcza- és vilhar-

LÁMPÁIT,

melyek saját gyártmányai.

PIKANS LAPOK

szerkesztő Bocaccio.

Az egyetemen pikans magyar lap.

Igazi franczia szellemmel.

Pikáns, de mindig szem előtt tartja a jó izélet.

Naturalistikus, de csak bizonyos határoktig.

Munkatársait csupa szellemes tollu írók.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési ára:

Égész évre 6 frt — kr

Fél évre 3 frt — kr

Negyed évre 1 frt 50 kr

Kiadóhatalom Budapest, V. József tér.

20—18

A „Levél-”-hez czimzett

Norinbergi-, divat-, rövid-árúak és czipő-üzlete **Stojkovits Zach. G.-nek**

Fünteza saját hazban.

Ajánlja a n. é. közönségnek jól berendezet **ÁRU-RAKTÁRÁT** a folyó ivad számára: női- és férfi-napernyók 80 krtól fölebb, ingek 90 krtól fölebb, pán-zel vállfuzók 70 krtól fölebb, divat-legyezők 50 krtól fölebb, esernyők 90 krtól fölebb, divat-harisnyák 18 krtól fölebb, így nagy választékban lám-pák, utibórondók, harmonikák, gye-mek-kocsik, játékszerek, kötő-pamut, czérna, selyem-zsallag, gombok, csipkek, rúshe-ök, feso- s kefe-árúk: különösen női eberlasing-buzóczipők 3 ft 20 krtól fölebb, egatta 2 frt 40 krtól fölebb, pongyola-czipók 1 ft 80 krt, férfi huzos-czipők 4 frttól, finomabb 4 ft 80 fölebb, valamint összes gyermek-czipők s mindez különösen előnyös bevár-lás folytán 10% -kal 25%-ig olcsóbban mind eddig, valamint állandóan

szolid s tulkövetelés nélküli legolcsóbb árak mellett

KRONDORFF

Szavanyu-kút

STEFANIA

Koronaherzegnö forrás.

Triezt 1852 any érem.

Foraktar Zomborban

Falcione Gusztáv

fűszerkereskedésben,

azonkívül

minden ásványviz kereskedésben és

Restauratióban kapható.

15—10